

Odmev na Briga me!

V težko pričakovani septembrski številki Planinskega vestnika sem v odmevu Briga me! prebrala kritično poročilo o organizatorju teka na Grintovec, češ da je s prehrupno glasbo ob razglasitvi motil tišino gora, gozdne prebivalce in planince, željne miru. Na članek me je opozoril tudi eden od tekačev na Grintovec, pravi hribovec po duši, ki je zapisal, da je bil z organizacijo in izvedbo zelo zadovoljen in naj vendar napišem pojasnilo v zvezi s tem.

Tudi nas, organizatorje teka, je namreč motil hrup, ki pa je prihajal z one strani Doma v Kamniški Bistrici. Na slovesni podelitvi in razglasitvi rezultatov za pokal Slovenije v gorskih tekih je mešani pevski zbor skušal zapeti domoljubno Zdravljico in jo žal moral odpeti ob neprimernih bučnih zvokih narodnozabavne glasbe onstran doma. Bučanje in kričanje sta motila tudi povezovalko programa, ki je v nagovoru vse zbrane nagovorila v znamenju leta gora, v spoštovanju in odnosu do teh velikanov našega stvarstva in domovine. Zvenelo je spoštljivo, zanosno in ponosno. Glasba onstran pa je še kar dolnela ...

Avtorici članka izrekamo vso moralno podporo in se pridružujemo njenemu mnenju, vendar bi radi povedali, da povzročitelj hrupa v obliki narodnozabavnih viž ni bil organizator teka KGT Papež, ampak gostišče onstran Doma v Kamniški Bistrici. Kajti tudi mi smo strastni ljubitelji gora, spoštujemo njihovo veličino in si želimo gorskega miru na samotnih poteh. Zato je tudi nastal tek na Grintovec, v znak spoštovanja gore in tekačev, ki v potu svojega telesa ostajajo nemi kralji višin. Pa srečno v gore, v tiho in samotno zavetje nebesnih višin, kjer naj bodo doma le pesem vršenja gozdov, sožitje z naravo in s samim seboj. (Mira Papež)

Robanov kot

Zbrali in uredili Silvo Babič, Tone Golnar in Robi Supin, **Robanov kot**, Planinska zveza Slovenije, Ljubljana, 2002

Najnovejši plezalni vodnik, ki je izšel pri Planinski zvezi Slovenije, nekako zaključuje savinjski del Kamniško-Savinjskih Alp, saj sta pred tem že izšla vodnika za gore nad Logansko dolino in Matkovim kotom, zajemala pa sta tudi Peči. Lahko bi rekli, da je bil novi vodnik že nujno potreben, saj je v zadnjem obdobju nastala vrsta novih smeri, za katere je zelo težko najti podatke. Še posebej pa je vodnik dobrodošel zaradi nekakšnega biser na med stenami, ki je med alpinisti na žalost manj poznan in se ga lotevajo le redki. Čeprav so Križevnik odkrili dokaj pozno, prva smer je bila preplezana šele leta 1960, pa nudi modernim plezalcem obilo možnosti. Križevnik je vsaj med štajerskimi alpinisti nekaj pojema, upati pa je, da bo novi plezalni vodnik privabil več obiskovalcev tudi z drugih koncev Slovenije, s čimer bi tamkajšnje smeri še pridobile pomen.

Sicer pa so tudi druge tukajšnje stene vredne obiska, tako so v knjigi poleg Križevnika in njegovega

predostenja zajete še stene nad Lučko Belo – Rzenik, Lučka Kopa, Sekalojca, Deska in Lastovec, potem Veliki Rogatec, Poljske device, Veliki vrh, Ojstrica in Krofička. Poleg kopnih smeri najdemo seveda še precej zimskih, zaledenelih slapov, obenem pa je predstavljeno kar nekaj plezališč po dolini Savinje, ki v zadnjem času rastejo kot gobe po dežju.

Material za vodnik so zbrali Silvo Babič, Tone Golnar in Robi Supin, delo pa zagotovo ni bilo lahko, saj nekateri junaki vertikale zaradi takšnih ali drugačnih razlogov zelo težko dajo od sebe informacije o preplezanih smereh. Avtorji v uvodu navajajo kratko zgodovino plezanja na tem področju, sledi kratak opis področij, navedene so tudi naravne in kulturne znamenitosti v Robanovem kotu in bližnji okolici ter možnosti prenočevanja. Vzponi so podani klasično z imenom smeri, oceno težavnosti, dolžino oziroma višino ter orientacijskim časom plezanja. Sledijo prvi plezalci in kratak opis same smeri, navedena pa sta tudi dostop do smeri in sestop iz nje. Ob tem pogrešamo podatke o opremljenosti smeri oziroma o potrebni opremi za vzpon, redko pa je naveden tip oziroma kakovost smeri. Manjkajo tudi podatki o prvih, prostih in zimskih ponovitvah. Ocene smeri, ki so bile že ob prvem vzponu preplezane pristo in je njihova ocena nekoliko višja, npr. VII+, VIII ali celo več, bi potrebovale kakšen podatek o tem, kako težko je treba plezati, da se smer ponovi klasično oziroma tehnično. Primer: VIII (VI+, A1)/V-VI, 250 m. Ob tem bi bilo treba seveda tudi v shemi smeri v oklepaju navesti tehnično oceno. Zaradi pomanjkljivih informacij bodo nekatere lepe smeri neupravičeno samevale. A to gre nekoliko tudi na račun majhnega obiska in pomanjkljivih podatkov o smereh.

Ob tem, da je bil novi plezalni vodnik za omenjeno področje že nujno potreben in gre avtorjem vsa zahvala, da so ga spravili na plano, pa nas kljub vsemu zbodejo nekatere napake (npr. ocene sme-

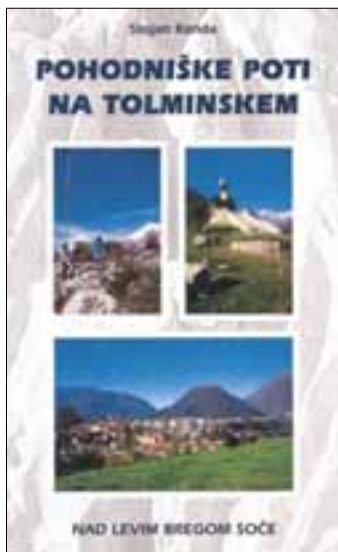
ri se ponekod v opisih in shemah razlikujejo), še bolj pa Fotografije v knjigi. Na prvi pogled sicer primerne, a po natančnejšem ogledu se hitro pojavijo pripombe, ki bi bile ob drugačnem pristopu nepotrebne. Že na naslovnici nas pozdravi alpinist brez čelade, kar seveda ni vzgojno, ista Fotografija se pojavi še v notranjosti, navedena pa sta različna avtorja. Pojavljajo se Fotografije iz istih smeri, kar je nekoliko dolgočasno, še posebej, ker njihova kvaliteta ni na kakšni visoki ravni. A očitno tukaj nekoliko vpliva tudi kakovost tiska. Fotografij je nekoliko preveč, saj ne gre za Fotomonografijo, temveč plezalni vodnik, kjer so Fotografije le nekakšni okraski. Ob množici različnih pokrajinskih motivov pogrešamo predvsem dobre plezalske Fotografije. Tistim, ki poznamo osebe s slik, se poraja tudi vprašanje, kako lahko plezajo in se Fotografirajo obenem. Vsaj pri petih Fotografijah je avtor tudi na Fotografiji in se zagotovo ni slikal sam. Pa kakor koli, vodnik je med nami, od alpinistov je odvisno, ali ga bodo uporabljali, od avtorjev pa, ali bodo upoštevali pripombe pri naslednjih izdajah in publikacijah.

Boris Strmšek

Pohodniške poti na Tolminskem

Stojan Kenda, **Pohodniške poti na Tolminskem**, samozaložba, Tolmin, 2002

Stojan Kenda, tolminskim planinskim krogom ne čisto neznan, nas je, brez obešanja na veliki zvon, povsem presenetil z izdajo knjige *Pohodniške poti na Tolminskem*, pogumno in samoniklo, kar v samozaložbi. S svojim prvcem pa je presenetil tudi številne druge, ki ga niso poznali, pohodniške navdušence in ljubitelje Tolminske, ki so ob načrtovanju svojih tur iskali ideje v kakšni splošno slovenski, regijski in podobni širše zasnovani domoznansko-popotniški ali naravovarstveni literaturi.

Nova knjiga je prvi poskus na področju lokalne vodniške literature, saj se s podnaslovom *Nad levim bregom Soče* omejuje na res ozko področje Tolminske; zato kar kliče po nadaljevanju ali dopolnitvi. Na naše police je prišla v mesecu maju, v času, ko nam ne dišita pretirano posedanje doma in vneto pridobivanje znanja ob prebiranju poglobljene literature. Narava nas v vsem svojem razcvetu vabi ven, zato si ob prostih uricah na hitro pridobimo skope in najnujnejše informacije o nameravanim izletu in že se, oprtani z nahrbtnikom, potimo bolj ali manj navkreber. Uporabniki tovrstne literature bodo prav zato avtorju hvaležni za kratke in jedrnathe opise poti. Neučakane jih večje popelje proč od vsakdanjih skrbi, v svet dišečega, bolj ali manj cvetočega rastlinja, z ozonom nasičenega ozračja, lepih razgledov, med grape in vršace, torej v svet tistega blagra, ki ga je v Bevkovi »divji, lepi Tolminski« še na pretek. Toliko, da se nam že zarašča pred očmi, ker se ga povečini ne zavedamo in nas nanj pogosto opozarjajo prihajajoči domači in tuji obiskovalci. Kaj neki iščejo tod, se potem sprašujemo? Nekaj tega se skriva že kmalu za prvimi plotovi okoliških vasi, naprej se razkrije samo

vtzrajnežem, izbrancem. Avtor nam postreže namreč s pisano ponudbo – kot jih sam označuje – sprehajalnih, nezahtevnih, zahtevnih, zelo zahtevnih poti in – za sladokusce – celo z brezpotjem. Vse pa imajo isti cilj: streči razvrzanim sodobnim dušam in polenjenemu, »urbaniziranemu« telesu na poti k – vsaj navidezni – blaženosti. Avtorjeva uvodna opozorila glede varnosti niso povsem odveč. Morda jim bo sodobni pohodnik le prisluhnil in se s tem ognil kakšni nevesečnosti! Znotraj omenjenega razpona težavnosti je kar 30 opisov različnih poti, ki sežejo v bližnjo in daljno okolico Tolmina, na vzhodu do slapa Sopota in vrha Vogla, na zahodu do reke Soče, na severu pa do prevala Vratca v bližini Bogatina. Na jugu zaokrožuje vodnik področje opisanih poti s Senico nad Modrejem. Najvišje nad gladino morja nas povede avtor z opisom vzpona na Tolminski Kuk (2085 m). Kot pravi v uvodu, je vodnik namenjen domačinom in turistom, ki želijo spoznati naravne in kulturno-zgodovinske zanimivosti v okolici Tolmina na levem bregu Soče in ob porečju Tolminke. Omenil sem že, da so opisi kratki, brez pretiranega dolgovezenja, zato nam avtor za podrobnejše proučevanje priporoča dodatno literaturo. Pomembnejši viri so navedeni na zadnji strani knjige. Opise posameznih poti je avtor ponazoril in popestril s barvnimi Fotografijami iz svojega bogatega arhiva; kjer ob poti naletimo na kakšno kulturno-zgodovinsko ali naravno znamenitost, nas tudi nanjo opozori s krajšim zapisom in Fotografijo. Skupaj je tako na 102 straneh zbranih kar 45 barvnih Fotografij. Na začetku vsakega opisa so navedeni nepogrešljivi orientacijski časi hoje za posamezne etape, kar nam olajša načrtovanje. Na kartografski podlogi je zaradi preglednosti celote dodana tudi skica posameznih tur, seveda pa brez podrobnejšega zemljevida ne bo šlo. Knjiga je krojena v pokončnem popotniškem formatu, da jo lažje spravimo v žep nahrbtnika.